

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

ที่ปรึกษา

นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เจ้าของ

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ

สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. สมจิต แดนสีแก้ว คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาจารย์ ดร. กุสุมาลี โพธิ์ปัสสา

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นฤมล สิงห์ดัง

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุรีย์ ธรรมิกบวร

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราทิพย์ แก่นการ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

รองศาสตราจารย์ ดร. นพวรรณ เปียชื้อ

โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

รองศาสตราจารย์ ดร. พร้อมจิตร์ ห่อนบุญheim

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ตั้งภักดี

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณชนก จันทชุม

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณิ เตียวอิศเรศ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

รองศาสตราจารย์ ดร. นงนุช บุญยัง

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รองศาสตราจารย์ ดร. ภัทราภรณ์ พุ่งปันคำ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิจิตรา เสนา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ ก้าวหน้าไกล

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อาจารย์ ดร. รัตน์दारวรรณ คลังกลาง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราณีย์ อินทรหนองไผ่

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรีทรา เจียรณัย

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ฝ่ายจัดการ

อาจารย์ ดร. นุสรา ประเสริฐศรี

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

อาจารย์นพนันท์ ชัยภูมิ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นางรานี แสงจันทร์นวล

โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

อาจารย์ปราวณี แสดคง

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

อาจารย์เบญจพร จิตติญาณวิโรจน์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น

นางสาวภาณุมาศ หาญสุรีย์

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ

นางชุตติกาญจน์ คำสวัสดิ์

สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/jnat-ned>

Email: jnatned@gmail.com โทร. 080-8952065

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้านำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใดๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียนกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยและไม่มีข้อผูกพันประการใดๆ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. รศ.ดร. วลัยพร นันทศุภวัฒน์	18. รศ.ดร. จินตนา วัชรสินธุ์
2. ดร. อัจฉรา อ่วมเครือ	19. ดร. อมาวสี อัมพันศิริรัตน์
3. ดร. ศันสนีย์ เมฆรุ่งเรืองวงศ์	20. ดร. บุญสืบ ไส้โสม
4. ดร. นฤมล อนกวิทย์	21. ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น
5. รศ.ดร. นุจรี ไชยมงคล	22. ผศ.ดร. สมลักษณ์ เทพสุรียานนท์
6. ผศ.ดร. พิรันทร์ วิศาลสกุลวงษ์	23. ผศ.ดร. อภิญา วงศ์พิริยโยธา
7. ดร. ดาราวรรณ รองเมือง	24. ผศ.ดร. มนพร ชาติธานี
8. ผศ.ดร. นรลักษณ์ เอื้อกิจ	25. รศ.ดร. อัมพรพรรณ ชีรานูตร
9. ผศ.ดร. นริสา วงศ์พนารักษ์	26. รศ.ดร. จอนพะจง เพ็งจาด
10. ผศ.ดร. อภิรติ นันทศุภวัฒน์	27. อ.ดร. อัจฉริยา วงษ์อินทร์จันทร์
11. รศ.ดร. พรพรรณไพไล ศรีอารมณ	28. ผศ.ดร. จิตาภา ผูกพัน
12. ดร. ปฐยาวัชร ปรากฏผล	29. รศ.ดร. ยุพา จิวพัฒนกุล
13. ผศ.ดร. จวีวรรณ อยู่สำราญ	30. ผศ.ดร. วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์
14. รศ.ดร. มุกดา หนูศรี	31. ผศ.ดร. จินห์จุฬา ชัยเสนา ดาลลาส
15. ผศ.ดร. ไพพงษ์ บุญสวัสดิ์กุลชัย	32. ผศ.ดร. รังสิมันต์ สุนทรวายา
16. รศ.ดร. ปิยะนุช ชูโต	33. ดร. สุพรรณิ กัณห์ติลก
17. ผศ.ดร. ประนอม รอดคำดี	34. ผศ.ดร. บุญศรี กิตติโชติพาณิชย์

สารบัญ

บทบรรณาธิการ

5

บทความวิชาการ

❖ นวัตกรรมการเรียนรู้การสอนทางการพยาบาล: สถานการณ์เสมือนจริง	จินตนา ลีละไกรวรรณ ธรณิศ สายวัฒน์ สมลชาติ ดวงบุบผา ปราณี แสงคง นวลใย พิศชาติ	6

รายงานวิจัย

❖ ปัจจัยเชิงนิเวศวิทยาที่สัมพันธ์กับการเกิดโรคแผลเป็บติค ณ โรงพยาบาล จำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว	จันทร์ศรี พรหมพิทักษ์ ดลวิวัฒน์ แสนโสม	12
❖ ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนวัยรุ่น ในเขตเทศบาล จังหวัดสุรินทร์	ณกร ลูกสยาม นันทิยา วัฒนา ดวงใจ รัตนัญญา	22
❖ ความเข้าใจของมารดาต่อการได้รับวัคซีนของบุตร: กรณีศึกษาโรงพยาบาลบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	มยุรี โยธาวิฑูรย์	32
❖ ผลของโปรแกรมการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพพร้อมกับแรงสนับสนุน ทางสังคมต่อพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นตอนต้น	พีรพล ไชยชาติ เกศินี สราญฤทธิ์ชัย	42
❖ ผลของโปรแกรมการกำกับตนเองต่อพฤติกรรมการควบคุมน้ำหนักและ น้ำหนักที่เพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีภาวะน้ำหนักเกินหรือ อ้วนก่อนการตั้งครรภ์	ศุจิรัตน์ ศรีทองเหลือง สุพิศ ศิริอรุณรัตน์ ตติรัตน์ เตชะศักดิ์ศรี	52
❖ สุขภาวะทางเพศในสตรีที่มีปัญหาทางนรีเวชหลังได้รับการผ่าตัดมดลูก	ชุตติพันธุ์ เอื้อจิตทวีชัย บัวหลวง สำแดงฤทธิ์ ชนิดฐา หาญประสิทธิ์คำ	62
❖ การได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในการจัดการตนเองของผู้ติดเชื้อ เอชไอวี ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน	วีระศักดิ์ เอนกศักดิ์ สมจิต แดนสินแก้ว	72
❖ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติการป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วย อาการหนัก โรงพยาบาลค่ายประจักษ์ศิลปาคมจังหวัดอุดรธานี	มณีนุช สุทธสนธิ์ กาญจนา ปัญญาธร	80
❖ การร้งแก้กันผ่านพื้นที่ไซเบอร์ของพยาบาลวิชาชีพในประเทศไทย	วรรณชาติ ตาเลิศ อนุสร การเกษ วราพร สุดบุญมา	90
❖ สมรรถนะของพยาบาลสารสนเทศที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	กวรรณิการ์ รัชอินทร์ ขนิษฐา วรธงชัย	100
❖ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลเท้าของผู้ป่วยเบาหวานกลุ่มเสี่ยง ต่อการเกิดแผลที่เท้า	กวรรณณ พมทอง เขมรัตน์ มาสิงบุญ วัลภา คุณทรงเกียรติ	109
❖ ปัจจัยในระยะตลอดที่มีอิทธิพลต่อการไหลของน้ำนมมารดาหลังคลอด	ทิพาพรรณ สมจิตร วรรณา พาหุวัฒนกร ณวิวรรณ อยู่สำราญ	119
❖ ประสิทธิภาพของโปรแกรมการประยุกต์ใช้แบบจำลองขั้นตอน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรม การเลิกสูบบุหรี่ของวัยรุ่น	ศรวิมล สุระมรรคา เกศินี สราญฤทธิ์ชัย	128

สารบัญ

❖ การพัฒนาบริการสุขภาพที่เป็นมิตรเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ในวัยรุ่น	ภาณุพงษ์ พังดุษย์ วิลาวรรณ ชมนิรัตน์	138
❖ ผลของการเยี่ยมบ้านแบบเสริมพลังโดยใช้ผังเครือญาติเพื่อป้องกันโรค เบาหวาน และความดันโลหิตสูงของประชาชนกลุ่มเสี่ยง	สถาพร มุ่งทวีพงษ์ รุ่งเรือง รัชมิตทอง	148
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างอาการปวดศีรษะ ความแปรปรวนของการนอนหลับ อาการอ่อนล้า กับคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยบาดเจ็บทางสมองระดับเล็กน้อย ภายหลังบาดเจ็บ 3 เดือน	เกศริน เทียนแก้ว นิภาวรรณ สามารถกิจ เขมารัตติ มาสิงบุญ	157
❖ การพัฒนาแนวทางการป้องกันโรคหลอดเลือดสมองในผู้ป่วยความดัน โลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตไม่ได้ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลสามพร้าว	วาสนา หน่อสีดา วิลาวรรณ ชมนิรัตน์	167
❖ ผลของโปรแกรมส่งเสริมโภชนาการโดยการเฝ้าติดตามตนเองต่อน้ำหนัก ที่เพิ่มขึ้นของสตรีขณะตั้งครรภ์	วราภรณ์ บุญจิม ปิยะนุช ชูโต บังอร ศุภวิจิตพัฒนา	177
❖ ความแตกฉานด้านสุขภาพกับการรับประทานยาอย่างสม่ำเสมอในผู้ป่วย สูงอายุ	ปิติพร สิริทิพากร วีรศักดิ์ เมืองไพศาล	186
❖ การศึกษาเปรียบเทียบผลลัพธ์ผู้ป่วยที่คัดสรรระหว่างผู้ป่วยผ่าตัดหัวใจ แบบเปิดที่ได้รับการถอดท่อช่วยหายใจออกและที่คาท่อช่วยหายใจออก มาจากห้องผ่าตัด	สุวิมล วงษาจันทร์ มะลิวรรณ ศิลารัตน์ อรทัย สืบกนิร วาสนา รวยสูงเนิน	196
❖ ผลของโปรแกรมการสอนแนะต่อพฤติกรรมการดูแลของผู้ดูแลผู้ป่วยเด็ก โรคปอดอักเสบ อายุ 1-2 ปีที่เข้ารับการรักษานในโรงพยาบาล	ทิพย์ภารัตน์ ไชยชนะแสง อัจฉรา วรวิมล อุมาสมร หังสพฤกษ์ เอมอร ทาระคำ ภักดิ์ทรา คำหล่อ	206
❖ ภาพสะท้อนทางความคิดต่อการเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะที่ 3 ที่มีการทำงานของไตลดลงอย่างรวดเร็ว	ปริญญ์ หาวีรส นงลักษณ์ เมธากาญจนศักดิ์	216
❖ ผลของการให้ข้อมูลตามแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพต่อความรู้ และ พฤติกรรมสุขภาพของผู้ที่มีเลือดออกทางเดินอาหารส่วนต้น	นภชนก รักษาเคน อุไร จำปาหวะดี พัชรินทร์ ภูมิภักดิ์	225
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติของพยาบาลวิชาชีพ หอผู้ป่วยทั่วไป โรงพยาบาลระดับตติยภูมิแห่งหนึ่ง	ลีต้า อาษาวิเศษ มยุรี สีทองอิน สรินมาศ ปิยะวัฒนพงศ์	235
❖ การพัฒนารูปแบบบริการพยาบาลผู้ป่วยมะเร็งศีรษะและลำคอที่ได้รับ รังสีรักษาร่วมกับยาเคมีบำบัด	สุพิพัฒน์ พระยาโล เขมพร มโนคุณ หนูเพียร ขาทองยศ เพชรภรณ์ ประสารน้ำ	245
❖ อื่น ๆ		

- ❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน
- ❖ ใบแจ้งความลงโฆษณา
- ❖ อัตราค่าโฆษณา
- ❖ ใบสมัครสมาชิกวารสาร
- ❖ โฆษณา

Unบรรณาธิการ

เรียนสมาชิกวารสาร พี่น้องพยาบาล และผู้อ่านทุกท่าน พบกันครั้งที่ 4 ปีที่ 37 พ.ศ. 2562 ของ “วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care)” จากเดิมชื่อ “วารสารสมาคมพยาบาลฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Journal of Nurses' Association of Thailand North-Eastern Division)” ซึ่งเป็นวารสารทางการพยาบาล ราย 3 เดือน ฉบับนี้มีผลงานมาฝากพี่น้องพยาบาลและผู้อ่านทุกท่านค่ะ วารสารฉบับนี้มีพยาบาลจากทั่วประเทศไทยได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาล พัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล มีบทความวิชาการมาเผยแพร่จำนวน 1 เรื่อง มีรายงานวิจัย จำนวน 25 เรื่อง ประกอบด้วย สารสำคัญด้านการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการพยาบาล การเสริมสร้างศักยภาพการดูแลตนเองของกลุ่มประชากรที่หลากหลาย ได้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง ผู้ป่วยโรคปอดอักเสบ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ติดเชื้อเอชไอวี หญิงตั้งครรภ์ ที่มีความน่าสนใจอย่างยิ่ง สามารถนำไปศึกษาต่อยอดเพื่อการพัฒนาบริการพยาบาลให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในนามเจ้าของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ (Journal of Nursing and Health Care) มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลจึงขอเรียนเชิญทุกท่านอ่านและสมัครเป็นสมาชิก ส่งผลงานมาเผยแพร่ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพ และขอความกรุณาส่งต่อไปให้เพื่อนและพี่น้องของเราได้อ่านอย่างทั่วถึงนะคะ เหนือสิ่งอื่นใด คือ เชิญทุกท่านเสริมความเข้มแข็งให้วารสารได้รับความนิยม และช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น สมาคมฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเครือข่ายการดำเนินงานวารสารจะเข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของพยาบาลสู่การทำงานที่มีคุณภาพในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้มาตรฐานการพยาบาลสากลต่อไป

ขอขอบคุณคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่อนุเคราะห์ให้สถานที่ตั้งสำนักงานสมาคมพยาบาลฯ ในการดำเนินงานวารสาร ขอขอบคุณกองบรรณาธิการทุกท่านที่ทำงานอย่างเข้มแข็ง และขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยให้ข้อเสนอแนะในการปรับแก้ต้นฉบับจนเกิดความสำเร็จ

รศ.ดร. สมจิต แดนสีแก้ว

บรรณาธิการ

